

سفالگری در آینه کتاب

کیانا تیموری

نام کتاب: سازندگی هنر
مؤلف: حسین فخیمی
ناشر: متن

وارد عرصه تدریس هنر شده‌اند. قسمتی از بخش معرفی شده به شرح زیر است؛

«پرورش دست عامل مهمی است، زیرا انگشتان دست بهترین وسیله کار هستند. هنرمندان بزرگ همیشه می‌کوشند از انگشتان دست به بهترین شیوه استفاده کنند. به وسایل و ابزار در دست خود توجه دارند و از آن‌ها استفاده می‌نمایند. در حقیقت ابزار به کمک انگشتان دست هنرمند می‌آیند. کسی که به کارایی دست خود پی برده است، کارایی ابزار کار خود را هم در محدوده خاصی نمی‌انگارد، بلکه برای آن دامنه عمل گسترده‌ای قائل است...»

بیان مطالب مفید، کاربردی و ارزشمند با زبانی گویا، ساده و مختصر از ویژگی‌های مثبتی است که در کتاب به چشم می‌خورد و لذا آن را تبدیل به اثری مخاطب‌پسند کرده است. سید کاظم حافظیان رضوی در معرفی این کتاب می‌گوید: «مؤلف براساس باورها و اندیشه‌های خود با بهره‌گیری از مهارت حرفه‌ای و هنری در جریان آموزش هنر بهره‌گیری از گل در ساختن اشیاء، بناها و آثار هنری، تحولات روحی و اجتماعی و فرهنگی آدمی را در طول تاریخ با بیانی ویژه و متفاوت ارائه نموده است.»

در این کتاب، مؤلف با تعریف نمادهایی از انسان، ماده (در اینجا خاک) و محصول و توضیح نقش هر یک از این سه عامل در چرخه آفرینش، سعی کرده است مطالب آموزشی را به بهترین وجه و با

کتاب سازندگی هنر، اثری آموزشی برای هنر سفالگری است. این کتاب در ۶۸ صفحه به صورت مصور و رنگی در قطع ۲۴×۳۴ سانتی‌متر به صورت رحلی افقی و با جلد مقوایی چاپ شده است. ناشر کتاب، مؤسسه تألیف، ترجمه و نشر آثار هنری «متن» است و پیش‌گفتاری از پروفیسور سید ضیاءالدین هاجری بر آن نوشته شده است.

به گفته نویسنده، هدف از این کتاب آشنا کردن جامعه، به‌ویژه جوانان و نوجوانان خوش‌ذوق، با خلق آثار بدیع هنری در سفالگری «با بهره‌گیری از قوه عقل و اندیشه و به‌کارگیری عناصر آب و خاک (گل) در پرتو اراده و پشتکار» است.

ساختار کتاب به نحوی است که استفاده از آن را برای طیف وسیعی از هنردوستان از جمله دبیران هنر، دانش‌آموزان و حتی افراد علاقه‌مند به هنر سفالگری در منزل امکان‌پذیر کرده است. مؤلف در ابتدای کتاب به معرفی موضوعات مطرح شده به صورتی منظم و دقیق پرداخته و خواننده را با محتوای آن آشنا می‌کند.

در ادامه به یادآوری رفتارهای درست و مؤثر در برخورد با دانش‌آموزان در کلاس هنر می‌پردازد و روش‌های درست را از غلط متمایز می‌کند. بخش پیش‌آگاهی کتاب، شیوه صحیح پرورش استعدادهای هنری را در قالب بیان نکاتی کاربردی به اختصار توضیح می‌دهد و دارای مطالب مفیدی است برای دبیرانی که به تازگی

مراحل ساختن یک ظرف گلی شکل‌های ۱ تا ۱۰

در نظر گرفتن تجربیات گذشته، تحولات تاریخی و نوآوری‌ها به مخاطب انتقال دهد. همچنین با بیان تأثیرات متقابل محیط، تاریخ و انسان، چرخه دائمی تأثیرگذار در آموزش هنر و پدیده‌های هنری را به صورت کاملاً گویا به مخاطب معرفی می‌کند. نویسنده نقش خاک را همچون معلمی در حیات بشری بسیار مهم می‌پندارد، بنابراین در ادامه به توصیف چگونگی رفتارهای این عنصر می‌پردازد و شناختن توانایی‌های نهفته در خاک را امری مهم می‌داند. پس از آشنایی با خاک و مرتبه و جایگاه آن، به مرور، وارد آموزش‌های مقدماتی و چگونگی کار با گل با استفاده از ابزارهای مختلف می‌شود.

اهمیت به‌کارگیری «خیال» که زمینه‌ساز خلاقیت و نوآوری در آثار هنری است، به صورت آشکارا در سطر سطر کتاب به چشم می‌خورد. نویسنده یادآور می‌شود که «هر شکل و فرم، در اثر هنری، بیانگر شخصیت و روح و روان سازنده‌اش است.» وی همچنین به بیان سیر حرکت و داستان گل در طول تاریخ به عنوان

بستری برای شکوفایی خلاقیت انسان، در راستای زندگی اجتماعی می‌پردازد. نویسنده آموختن از تجربیات گذشتگان را گامی در مسیر تکامل و تحولات ارزشمند می‌داند.

نحوه سازماندهی و چیدمان مطالب کتاب به گونه‌ای است که موجب برانگیختگی خلاقیت و پویایی خوانندگان می‌شود، چرا که مبنای سخن براساس دانشی عمیق و ریشه‌دار بنا شده تا مخاطب را به آرامی وارد جریان گسترده هنر سفالگری کند. نویسنده این معرفی را سطحی و ناتمام نمی‌گذارد بلکه از مقدمه تا به انتها مسیر را به روشنی بازگو می‌کند.

در این کتاب تجربه‌های آموزشی موفق دبیر هنر نیز بیان شده و این تجربه‌ها در ۵ مورد به خوبی توضیح داده شده است، همچنین بهره‌گیری از تصاویر به درک بهتر مفاهیم و لذت دیداری مخاطب کمک می‌کند. بنابراین دبیران هنر با ایده گرفتن از تجربیات، تکنیک‌ها و شیوه‌های مطرح شده در کتاب، می‌توانند خلاقیت دانش‌آموزان مستعد در این زمینه را برانگیزند و آن‌ها را به

در این کتاب
تجربه‌های
آموزشی موفق
دبیر هنر نیز
بیان شده و این
تجربه‌ها در ۵
مورد به خوبی
توضیح داده
شده است

قالب آماده برای ساخت مجسمه و نقش برجسته

هدف نویسنده
از تألیف کتاب
سازندگی هنر،
تنها معرفی
هنر سفالگری
نبوده است، چرا
که در آن به
نکاتی پرداخته
است که در
همه زمینه‌های
زندگی اجتماعی
می‌توان از آن‌ها
بهره برد

پروفسور طراحی «مجسمه‌سازی» از دانشکده هنرهای زیبای مادرید است. از افتخارات ایشان می‌توان، به کسب گواهی مجسمه‌سازی از استاد **دن خوان آوالوس**، مجسمه‌ساز مشهور اسپانیا، گواهی طراحی از استاد فقید **حسین شیخ** از هنرستان کمال‌الملک و گواهی درجه عالی ساخت و ساز مدال و نشان از دانشکده هنرهای زیبای مادرید اشاره کرد. علاوه بر طراحی موزه‌ها، تندیس‌ها، بناها و ... در کشورمان ایران، حسین فخیمی توانسته است با نمایش شاهکارهای

سوی استعدادشان سوق دهند. به نظر من هدف نویسنده از تألیف کتاب سازندگی هنر، تنها معرفی هنر سفالگری نبوده است، چرا که در آن به نکاتی پرداخته است که در همه زمینه‌های زندگی اجتماعی می‌توان از آن‌ها بهره برد، و این نشان می‌دهد که هنر علاوه بر خلق پدیده‌هایی بدیع و چشم‌نواز، موجب سازندگی روح آدمی و گشودن راهی به سوی کمال برای وی خواهد شد. پدیدآورنده کتاب، **حسین فخیمی**، خود

امید که
دانش آموزان با
مطالعه این کتاب
علاوه بر یادگیری
هنر مجسمه‌سازی،
با مفاخر هنری
کشور از جمله
استاد حسین
فخیمی آشنا شوند

شد، با تکیه بر آیه *وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا*، با هماوایی، همگنی و احساسی مشترک در تمامی رشته‌های هنری از جمله خطاطی، سفالگری، قالی‌بافی، گچکاری و معماری و ... به صورت مستقل آثاری را خلق کنند، و در نهایت مجموعه‌ای از این آثار را بیافرینند که موجب همدلی و وحدت مردم در نهادهای اجتماعی شود.

مجسمه‌سازی‌اش در سراسر جهان، پژواک صدای هنری‌اش را ماندگارتر کند و تحسین دیگر هنردوستان را به پشتکار فراوانش در خلق آثار هنری برانگیزد.

امید که دانش‌آموزان با مطالعه این کتاب علاوه بر یادگیری هنر مجسمه‌سازی، با مفاخر هنری کشور از جمله استاد حسین فخیمی آشنا شوند و با الگو قرار دادن اقدامات فرهنگی - هنری ایشان، هنر را دست‌مایه‌ای برای سازندگی کشور کنند و همان‌گونه که در مقدمه سخن در این کتاب گفته